

Õppeprogrammi sisukuse avamise võimalused ja vajadus keskkonnahariduse portaalis

SEOSSED HINDAMISKRITEERIUMITEGA

Ly Laanemets, Lilli Looduskeskus

Maarika Männil, Keskkonnaamet

9. märts 2021 (Tartu) koolitusmaterjali põhjal kohandatud

Kava

1. Õppeprogrammi sisukuse avamise vajadus

- mis on keskkonnahariduslik õppeprogramm
- läbimõeldud õppeprogrammi kirjelduse eelised nii programmi pakkujale kui ka tellijale

2. Õppeprogrammi sisukuse avamise võimalused

- õppeprogrammi sisestamise ülesehitus portaalis koos seostega hindamiskriteeriumitele
- tähelepanekuid sisuka kirjelduse loomiseks

1. Õppeprogrammi sisukuse avamise vajadus

Keskkonnaharidusliku õppeprogrammi tunnused:

- õppe vorm
- kindel ajavahemik, kus õpitegevus on organiseeritud
- aktiivõppe meetodid, sh õuesõpe, kus osaleja ise uurib, katsetab ja avastab
- temaatika on seostatud keskkonna ja jätkusuutliku arengu põhimõtetega
- tugineb loodusteaduslikele alustele

Keskkonnaharidusliku õppeprogrammi kirjeldus on programmi:

- planeerimise dokument
- toote kirjeldus
- pakkuja reklaam

Tellijal (õpetajal) aitab kirjeldus

- leida sihtrühma õpet toetava programmi
(seosed õppekavaga, sobilikud meetodid, kujundatavad pädevused)
- rahalisi vahendeid taotleda
- õppekäiku ette valmistada koos õpilastega

Põhjalik ja läbimõeldud kirjeldus on...

Programmi pakkujale:

- hea tööjuhend programmi läbiviimiseks
- võimalus enesekontrolliks, parendamiseks
- tagab ühtlase kvaliteedi
- hea reklaam
- usaldusväärsus
- ennetab liigsed küsimused

Õpetajale:

- tekitab huvi
- annab turvatunde, et kõik on läbi mõeldud
- hõlbustab planeerimist:
 - eeltöö õpilastega (lastevanematega)
 - rahaliste vahendite taotlemine
 - transpordi tellimine (ajakava)

Õppeprogrammi kirjeldus on seostatud tervik,
mille aluseks on:

- 1. Sihtrühmale** (üks kooliaste) **sobiva temaatika valik**
(seos õppekavaga, sobiva õpikeskkonna olemasolu jms).
- 2. Õppeprogrammi eesmärkide ehk õpitulemuste seadmine** (sihtrühmale jõukohased, ajakavale sobilikud, sisaldab seoseid kestliku arengu põhimõtetega).
- 3. Õpitulemuste saavutamiseks sobilike tegevuste valimine** (metoodika, vahendid, ajakava).

2. Õppeprogrammi sisukuse avamise võimalused

Portaali ülesehitus programmi sisestamiseks

Halda ★ Otseteed Search

Sisu Grupid

Add Centres: Group node (Study programs)

Home » Centre group node » Add new content

Keel
Estonian

Pealkiri *

Õppeprogrammi pilt

Õppeprogrammi pilt

Vali fail Pole valitud

Ainult üks fail.
50 MB limit.
Lubatud tüübid: png gif jpg jpeg.
Pildid peavad olema suuremad kui 470x500 pikslit.

Õppeprogrammi pildi autor

Õppeprogrammi kirjeldus

Tekstivorming Lihtne HTML

Annab selge ülevaate programmi teemast ja sisust (kuni 1000 tähemärki).

1.

2.

3.

4.

Lühikirjeldus

B I Vorming ▼ Lähtekood 9

Tekstivorming Lihtne HTML

Kopeeri siia õppeprogrammi lühikirjeldus (kuni 1000 tähemärki). See kuvatakse programmide otsingu koondvaates.

Õppeprogrammi käik ja ajakava

B I Vorming ▼ Lähtekood 9

Tekstivorming Lihtne HTML

Peamised sisuteemad, tegevused ja ajakava annavad ülevaate, kuidas programmi eesmärgid saavutatakse. Kui progr

Sihtrühm

☐ Lasteaed

☐ 1-3 klass I kooliaste

5.

6.

jne

23.

HINDAMISKRITEERIUM:

1.1. Programmi nimetus annab selge ülevaate programmi teemast;

1. Õppeprogrammi nimetus

- *huvi tekitav pealkiri, mis avab ka õppeprogrammi sisu*

ABITEKST
portaalis

Läbimõeldud pealkiri:

- annab ülevaate peamisest teemast
- on piisavalt lühike (pole eesmärk omaette)
- tekitab huvi

Näiteks:

- Elu mullas
- Urime vee-elustikku
- Nutiseiklus pargis
- Kuidas tekkis kelgumägi?

Sobimatu pealkiri:

- võib olla atraktiivne, kuid ei anna edasi teema käsitlust ja on eksitav

Näiteks:

- **Seiklus looduses** - ei anna ülevaadet, missugusele loodusele keskendutakse, kas mets, meri, märgala vms
- **Seiklus kalalaeval** - programmis ei olnud laeva ega juttu laevadest

2. Õppeprogrammi pilt

- 50 MB liimit. Lubatud tüübid: png, gif, jpg, jpeg.
- Pildid peavad olema suuremad kui 470x500 pikslit.

Sorteeri	Kuupäeva Järgi	Nime Järgi
		
Aktiivõpe mullaga		
Sihtgrupp:		4-6 klass II kooliaste
Lühikirjeldus:		Aktiivtöö mullaga keskendub mulla tekke, koostise ja tähtsuse tundmaõppimisele. Õppeprogramm viiakse läbi kooli rohealal, kus on võimalik mullapuuriga mullaprofiili võtta. Selle kogemuse saab iga õpilane. Lisaks kirjeldame ja mõõdame mullahorisonte, teeme äigejoonise, sõelume kuiva mulda ja määrame sõrmeprooviga mulla lõimist. Teeme selgeks mulla tekke. Arutleme mulla tähtsuse üle looduses ja inimese elus. Teeme rühmatööd ja iga õpilane täidab töölehe.
Keskus:		Keskkonnaamet (Raplamaa)
Maakond:		Raplamaa
		
Vee-elustiku uurimine		
Sihtgrupp:		4-6 klass II kooliaste, 7-9 kl III kooliaste, Gümnaasium, Täiskasvanud
Lühikirjeldus:		Õppeprogrammi käigus saadakse kogemus vee-elukeskkonna ja -elustiku uurimisest, arendatakse vaatlemis-, märkamis- ja koostööoskust. Tehakse vaatlusi: mõõdetakse vee temperatuuri ja happesust, võimalusel ka veekogu sügavust ja Secchi kettaga vee läbipaistvust. Rühmatööna teostatakse kahvapüüki. Õpitakse määrajate kasutamist, määratakse selgrootute liigid/rühmad ja toitumistüüp. Hinnatakse uuritud veekogu selgrootute mitmekesisust ja veekogu seisundit. Arutletakse vee-elustiku mitmekesisuse tähtsusest looduses ja inimese elus.
Keskus:		Keskkonnaamet (Raplamaa)
Maakond:		Raplamaa

ABITEKST
portaalis

3. Õppeprogrammi kirjeldus

Annab selge ülevaate programmi teemast ja sisust üldiselt (kuni 1000 tähemärki). See tekst kuvatakse programmi kirjelduses pildi kõrval.

HINDAMISKRITEERIUM:

3.1. Peamised sisuteemad moodustavad terviku ja tagavad eesmärkide saavutamise;

Keskonnaharidus Keskused Õppeprogrammid Õppematerjalid Võrgustik Uudised Sündmused Kontakt Otsing

LINGID LIGIPÄÄSETAVUS MINU KONTO LOGI VÄLJA ET

Avaleht > Õppeprogrammid > Aktiivõpe mullaga raplamaa

Aktiivõpe mullaga

✓ Õppeprogrammid Aktiivõpe mullaga on uuendatud.

Kuva Muuda Kustuta Redaktsioonid Translate

Aktiivtöö mullaga keskendub mulla tekke, koostise ja tähtsuse tundmaõppimisele.

Õppeprogramm toimub kooli rohealal, kus on võimalik mullapuurga mullaprofiili võtta. Selle kogemuse saab iga õpilane. Kirjeldame ja mõõdame mullahorisonte, teeme ägejoonise, sõelume kuiva mulda ja määrame sõrmeprooviga mulla lõimist. Teeme selgeks mulla tekke. Arutleme mulla tähtsuse üle looduses ja inimese elus.

Broneeri Anna tagasisidet

Sihtgrupp:

4-6 klass II kooliaste

- peamine sisuteema koos eesmärkidega
- mida (ja kuidas) tehakse

4. Õppeprogrammi lühikirjeldus

Kirjuta 2-3 lauset programmi peamisest sisust ja tegevustest, mis kuvatakse portaali otsingutulemuse koondvaates.

HINDAMISKRITEERIUM:

1.2. Selges sõnastuses
õppeprogrammi lühikirjeldus

Navigation bar: Keskonnaharidus, Keskused, Õppeprogrammid, Õppematerjalid, Võrgustik, Uudised, Sündmused, Kontakt, Otsing

Otsingu tulemused - Leidsin 10 päringut

OTSING: metsloomad

SISUTÜÜP: Õppeprogrammid

Õppeprogrammid

[EESTI METSLOOMAD JA NENDE ELUVIIS](#)
Metsloomade ja nende tootmisviisidega tutvumine: erinevused ja sarnasused.

[EESTI METSLOOMAD](#)
Läbi mänguliste tegevuste tutvutakse Eestis elavate metsloomade ja nende elutegevusega. Programmi läbivad teemad:

[Kohtumine metsloomadega](#)
Õppeprogramm annab ülevaate, kuidas käituda kohtumisel metsloomaga. Metsloomad ei vaja inimese abi, kuid erandjuhul võib sekkumine olla vajalik. Sekkumist vajavad olukorrad tuleb ära tunda ja tegutsema peab metsloomade loomulikkude elukorraldust ja vajadusi arvestavalt.

[Metsloomad ja nende tegvusjäljed](#)
Programmi käigus tutvuvad õpilased Eestis elavate loomadega, saavad ülevaate nende eluviisist ja tootmisharjumustest. Õpitakse tundma ja eristama metsloomi nende jala- ja tegutsemisjälgede järgi. Tutvutakse metsloomade nahkade, koljude, sarvede, väljaheidete ja tootmisjälgedega.

[Metsloomade olümpia](#)
Programmi raames panevad osalejad oma võimed proovile, tulemusi võrdleme meie looduse metsloomadega. Programm on üles ehitatud tegevuspunktidena (mööduvõimalad), kus liikumistegevus on lõimitud loodusõpetusega (loomade meeled, liikumisviisid). Programmi lõpus antakse osalenud rühmale diplom.

Navigation bar: Keskonnaharidus, Keskused, Õppeprogrammid, Õppematerjalid, Võrgustik, Uudised, Sündmused, Kontakt, Otsing

Sorteeri: Kuupäeva Järgi, Nime Järgi

Kohtumine metsloomaga

Sihtgrupp: 1-3 klass I kooliaste, 4-6 klass II kooliaste, 7-9 kl III kooliaste, Gümnaasium, Täiskasvanud

Lühikirjeldus: Õppeprogramm annab ülevaate, kuidas käituda kohtumisel metsloomaga. Metsloomad ei vaja inimese abi, kuid erandjuhul võib sekkumine olla vajalik. Sekkumist vajavad olukorrad tuleb ära tunda ja tegutsema peab metsloomade loomulikkude elukorraldust ja vajadusi arvestavalt. Programmis tutvutakse metsloomade loomuliku elukorraldusega, abitusse seisundisse sattumise tüüpiliste olukordadega ja inimese rolliga selles. Tuuakse näiteid inimese vale käitumise tagajärjedest ja selle seosest jätkusuutliku elukorraldusega.

Keskus: [Keskonnaamet \(Järvamaa\)](#)

Maakond: [Järvamaa](#)

5. Õppeprogrammi käik ja ajakava (1)

Peamised sisuteemad, tegevused ja ajakava annavad ülevaate, kuidas programmi eesmärgid saavutatakse. Kui programmil on mitu sihtrühma, too välja erinevad tegevused sihtrühmade kaupa.

Põhjalik ülevaade programmi:

- ülesehituse,
- käsitletavate teemade,
- tegevuste,
- meetodite,
- vahendite kasutamise ja
- ajakava kohta.

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 3.1. Peamised sisuteemad moodustavad terviku ja tagavad eesmärkide saavutamise;
- 3.5. Ajakasutus on sihtrühma ma arvestav ja otstarbekas;
- 3.6. Programmi sisu ja tegevused aitavad kaasa keskkonnahoidlike väärtushoiakute ja käitumisharjumuste kujundamisele; Programmi teema kontekstis käsitletakse inimese ja looduskeskkonna vahelisi seoseid;
- 3.7. Sisu on teaduspõhine;
- 3.8. Programm lõppeb kokkuvõttega veendumaks, et eesmärkides kirjeldatud õpitulemused on saavutatud.

5. Õppeprogrammi käik ja ajakava (2)

Peamised sisuteemad, tegevused ja ajakava annavad ülevaate, kuidas programmi eesmärgid saavutatakse. Kui programmil on mitu sihtrühma, too välja erinevad tegevused sihtrühmade kaupa.

- **Kuidas toimub sissejuhatuse.** Kas tutvustatakse:
 - programmi eesmäärke
 - töökorraldust, sh ajakava ja töövahendeid;
 - käitumisreegleid ja ohutuse tagamist
 - kas iga osaleja eelteadmised ja kogemused aktiveeritakse
- **Milline on programmi käik**, sh kus, kas, millal ja kui kaua aega on planeeritud puhke- ja söögipausidele
- Kuidas, kus, mis meetodil ja kui kaua toimub **kokkuvõttev tegevus**

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 3.1. Peamised sisuteemad moodustavad terviku ja tagavad eesmärkide saavutamise;
- 3.5. Ajakasutus on sihtrühma ma arvestav ja otstarbekas;
- 3.6. Programmi sisu ja tegevused aitavad kaasa keskkonnahoidlike väärtushoiakute ja käitumisharjumuste kujundamisele; Programmi teema kontekstis käsitletakse inimese ja looduskeskkonna vahelisi seoseid;
- 3.7. Sisu on teaduspõhine;
- 3.8. Programm lõppeb kokkuvõttega veendumaks, et eesmärkides kirjeldatud õpitulemused on saavutatud.

5. Õppeprogrammi käik ja ajakava (3)

Peamised sisuteemad, tegevused ja ajakava annavad ülevaate, kuidas programmi eesmärgid saavutatakse. Kui programmil on mitu sihtrühma, too välja erinevad tegevused sihtrühmade kaupa.

Tähelepanekud

- Tihti leiab kirjeldusest sõnu *tutvustatakse, õpetatakse, uuritakse, vaadeldakse*. Kui meetodeid ja vahendeid pole kirjas, ei saa hinnata õpilaste kaasatust.
- Kirjutatakse, et kasutatakse aktiivõppe meetodeid, kuid milliseid ja kus tegevuste käigus, ei selgu.
- Kirjutatakse, et käsitletakse säästva arengu teemasid, kuid tegevustes ei kajastu, kus ja kuidas seda tehakse.
- Tihti ei saa aru, kas õpilased teevad tööd rühmas, individuaalselt või näitab tegevusi ainult juhendaja.
- On programme, mis on üles ehitatud nuti- seiklusele või iseseisvale orienteerumismängule, kuid pole selgitatud, kuidas tagatakse osalejate turvalisus võõras keskkonnas hakkamasaamiseks.

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 3.1. Peamised sisuteemad moodustavad terviku ja tagavad eesmärkide saavutamise;
- 3.5. Ajakasutus on sihtrühma ma arvestav ja otstarbekas;
- 3.6. Programmi sisu ja tegevused aitavad kaasa keskkonnahoidlike väärtushoiakute ja käitumisharjumuste kujundamisele; Programmi teema kontekstis käsitletakse inimese ja looduskeskkonna vahelisi seoseid;
- 3.7. Sisu on teaduspõhine;
- 3.8. Programm lõpeb kokkuvõttega veendumaks, et eesmärkides kirjeldatud õpitulemused on saavutatud.

5. Õppeprogrammi käik ja ajakava (4)

Peamised sisuteemad, tegevused ja ajakava annavad ülevaate, kuidas programmi eesmärgid saavutatakse. Kui programmil on mitu sihtrühma, too välja erinevad tegevused sihtrühmade kaupa.

Soovituslik programmi kirjelduse ülesehitus

- **SISSEJUHATUS** (min)
...
- **TEGEVUSTE KÄIK** (min)
...
- **KOKKUVÕTE** (min)
...

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 3.1. Peamised sisuteemad moodustavad terviku ja tagavad eesmärkide saavutamise;
- 3.5. Ajakasutus on sihtrühma ma arvestav ja otstarbekas;
- 3.6. Programmi sisu ja tegevused aitavad kaasa keskkonnahoidlike väärtushoiakute ja käitumisharjumuste kujundamisele; Programmi teema kontekstis käsitletakse inimese ja looduskeskkonna vahelisi seoseid;
- 3.7. Sisu on teaduspõhine;
- 3.8. Programm lõppeb kokkuvõttega veendumaks, et eesmärkides kirjeldatud õpitulemused on saavutatud.

6. Sihtrühm

Kui märgid mitu sihtrühma, too välja ka õpitulemused ja tegevused sihtrühmade kaupa.

**Kogu
programm lähtub
sihtrühmast**

Mitme sihtrühma korral on vajalik igale sihtrühmale eraldi:

- õpieesmärgid
- seosed õppekavaga
- tegevus-ja ajakava
- meetodid ja vahendid

HINDAMISKRITEERIUM:

1.1. Programmi sihtrühm: kooliaste, osalejate vanus, õppekeel, soovitatav grupi suurus jms;

Tähelepanekud

- Mitme sihtrühma puhul kõike kirjeldades läheb programmi kirjeldus väga pikaks –keeruline vajaliku infot leida
- Kui öeldakse, et programmi kohandatakse vastavalt sihtrühmale, siis pole selge, mida pakutakse ja vajab lisasuhtlust
- Kui kirjeldus on väga üldine ja kõigile sihtrühmadele suunatud, siis õpetajal on raske programmi rahastajale ja kooli juhtkonnale tõendada programmi sobivust ja vajalikkust

7. Õpitulemused (eesmärgid)

Kogu
programm lähtub
sihtrühmast

*Millised teadmised, oskused ja hoiakud sihtrühm saavutab,
sh seoses jätkusuutliku arenguga. Kui märgid mitu sihtrühma,
too välja eesmärgid sihtrühmade kaupa.*

Õpitulemused peavad olema realistlikud ja kooskõlas

tegevustega (sobilikud meetodid, vahendid ja piisav aeg aktiivõppeks).

- Õpilane teab:
....
- Õpilane oskab:
....
- Õpilane tunneb:
....

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 2.1. Programmi lõpuks saavutatavad õpitulemused: teadmised, oskused, hoiakud vastavalt sihtrühmale;
- 2.3. Seoses jätkusuutliku arengu teemaga, käsitletakse seostatult loodus-, kultuuri-, sotsiaalset ja majanduslikku keskkonda.

Tähelepanekud

- Õpitulemuste saavutamine kirjeldatud tegevuste kaudu on küsitav
- Õpitulemused on liiga üldised:
 - Õppekavast kopeeritakse kõik selle vanuseastme õppe- ja kasvatus-eesmärgid (väärtused ja hoiakud)
- Õpitulemusi on liiga palju:
 - Kõik mõisted õppekavas, mis teema kohta olemas (rekord 37 mõistet)

8. Üldpädevused

<https://oppekava.ee/>

HINDAMISKRITEERIUM:

2.2. Seosed riikliku õppekavaga (ainekavade ja/või üldpädevuste ja/või läbivate teemadega);

HARIDUS- JA NOORTEAMET

Lasteaed

Põhikool

Keel ja kirjandus

Võõrkeeled

Matemaatika

Loodusained

Sotsiaalsained

Kunstiained

Tehnoloogia

Kehaline kasvatus

Valikõppeained

Gümnaasium

Kutseõpe

Eriõpe ja kaasav haridus

Õppevara

Õppeprotsesside kirjeldused

Artiklid ja juhendmaterjalid

Valdkonnaraamatud 2010

–

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

Oppekava infoportaal > Põhikool

Põhikool

Õppimine saab alguse kodust ja lasteaiast ning põhineb väärtustel, millest lähtub elukestev õpe:
Vastutus – inimesed mõistavad, et õppimine ja enesearendamine on nende endi teadlik valik ja vastutus.
Vajadused – õpe lähtub õppija huvidest ja võimetest, toetab tema arengut ja arvestab tööturu vajadusi.
Võimalused – elukestva õppe süsteem pakub inimestele kvaliteetseid, kaasaegseid, paindlikke ja õppija erivajadusi arvestavaid õpivõimalusi.
Üldhariduse omandamisel kehtib Eestis ühtne süsteem. [Loe edasi...](#)
[Põhikooli riiklik õppekava](#)
[Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava](#)
 [The National curriculum for basic schools](#)
[In English: Subject field syllabi](#)
[Государственная программа обучения для основной школы](#)

Põhikooli riikliku õppekava ainevaldkondade kavade tekstiversioonid

 [Lisa 1. Keel ja kirjandus](#)

 [Lisa 2. Võõrkeeled](#)

 [Lisa 3. Matemaatika](#)

 [Lisa 4. Loodusained](#)

 [Lisa 5. Sotsiaalsained](#)

 [Lisa 6. Kunstiained](#)

 [Lisa 7. Tehnoloogia](#)

 [Lisa 8. Kehaline kasvatus](#)

NB! I kooliastme ainekavas on muudetud ujumise õpitulemusi. [20.07.2017 kinnitatud muudatused.](#)

Valikõppeainete kavade tekstiversioonid

Õppekavas on mitmeid pädevusi:

- **üldpädevused**
- **valdkonnapädevused**, nt loodusteaduslik pädevus
- **kooliastme pädevused** (eakohased üldpädevused + valdkonnapädevused + õpitulemused)

8. Üldpädevused põhikoolis Põhikooli riiklik õppekava § 4. Pädevused

- 1) **kultuuri- ja väärtuspädevus-** hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid...
- 2) **sotsiaalne ja kodanikupädevus-** suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna, **teha koostööd** teiste inimestega...
- 3) **enesemääratluspädevus-** mõista ja hinnata iseennast, **käituda ohutult** ja järgida tervislikke eluviise...
- 4) **õpipädevus-** hankida õppimiseks vajaminevat teavet; kasutada õpitut erinevates olukordades, seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi...
- 5) **suhtluspädevus –** suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt **väljendada**, oma seisukohti esitada ja põhjendada..;
- 6) **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus-** suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja **mõõtmisvahendite abil** ning **teha tõenduspõhiseid otsuseid**; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; **kasutada uusi tehnoloogiaid** eesmärgipäraselt...;
- 7) **ettevõtlikkuspädevus-** ideid luua ja ellu viia, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; **korraldada ühistegevusi** ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele...;
- 8) **digipädevus-** kasutada uuenevat digitehnoloogiat leida ja säilitada **digivahendite abil infot** ning hinnata selle **asjakohasust ja usaldusväärsust**, olla teadlik digikeskkonna ohtudest...

9. Seos õppekavaga ja ainetevaheline lõiming

Too välja programmi seos õppekavaga ja ainetevaheline lõiming.

➤ Kooliastme õppekava teemad:

I kooliastmes:

II kooliastmes:

....

➤ Läbivad teemad:

➤ Lõimitud on (õppeained)...

HINDAMISKRITEERIUM:

2.2. Seosed riikliku õppekavaga (ainekavade ja/või üldpädevuste ja/või läbivate teemadega);

Näiteks teema PUTUKAD

Alusharidus: teab ja tunneb kodukoha loodust, muutusi looduses, elukeskkonda ja inimese mõju loodusele;

I kooliaste: 2.1.4.7. Organismide rühmad ja kooselu (selgrootud, putukad, toiduahel)

II kooliaste: 2.1.6.11. Aed ja põld elukeskkonnana; 2.1.6.9. Soo elukeskkonnana; 2.1.6.15. Elukeskkond Eestis; 2.1.6.17. Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis

III kooliaste: 2.2.4.7. Selgrootute loomade tunnused ja eluprotsessid; 2.1.9.4. Elus- ja eluta looduse seosed; 2.2.4.9. Ökoloogia ja keskkonnakaitse

10. Meetodid ja vahendid (1)

*Loetle programmis kasutatavad õppemeetodid ja vahendid.
Kas vahendid on individuaalseks või rühmatööks.*

➤ Meetodid nimeta märksõnadega

- Programmi kirjelduse **käik ja ajakava** juures selgub, kus ja millal neid kasutatakse

➤ Õppevahendite loetelu ja hulk annab täiendava ülevaate:

- metoodika rakendamisest
- aktiivtöö võimalikkusest

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 3.2. Valitud metoodika on otstarbekas ja eakohane; tegevused on mõtestatud ja eesmärgipärased;
- 3.3. Kasutatakse aktiivõppe-metodeid, mis on kaasavad ja mitmekesised;
- 3.4. Kasutatavad materjalid ja vahendid sobivad metoodikaga, on asja- ja eakohased ning neid on õpilaste arvu arvestades vajalikul hulgal;
- 3.5. Ajakasutus on sihtrühma arvestav ja otstarbekas;

10. Meetodid ja vahendid (1)

Loetle programmis kasutatavad õppemeetodid ja vahendid.

Kas vahendid on individuaalseks või rühmatööks.

Tähelepanekuid

- On nimetatud, et kasutatakse aktiivõppe meetodeid ja programm on praktiline, kuid kirjeldusest see ei selgu.
- Nimetatakse aktiivõppe meetodit, kuid kirjelduse järgi õpilased matkavad punktist A punkti B ja selle jooksul vaatlevad loodust ja kuulavad juhendajat.
- Tegevustes on kirjeldatud, et mõõdetakse, määratakse, orienteerutakse, kuid ilma õppevahendite loeteluta pole piisavalt arusaadav, kuidas seda tehakse (kas on aktiivtöö või mitte).
- Meetodi nimetusse lisatakse sõnu, mis rõhutaks aktiivõpet: elamusaktiivõpe, aktiivvestlus.
- Meetod „uurimine“ on sageli vaatlemise sünonüümiks.
- Uurimuslik õpe märgitakse lühikeses programmis üheks meetodiks paljudest, arvestamata, et see on väga ajamahukas meetod.
- Meetodite loetelus on märgitud aktiivõpe (üldnimetus) koos mõne konkreetse meetodiga. Nt aktiivõpe ja avastusõpe; aktiivõpe ja paaristöö.

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 3.2. Valitud metoodika on otstarbekas ja eakohane; tegevused on mõtestatud ja eesmärgipärased;
- 3.3. Kasutatakse aktiivõppe meetodeid, mis on kaasavad ja mitmekesised;
- 3.4. Kasutatavad materjalid ja vahendid sobivad metoodikaga, on asja- ja eakohased ning neid on õpilaste arvu arvestades vajalikul hulgal;
- 3.5. Ajakasutus on sihtrühma arvestav ja otstarbekas;

11. Juhis õpetajale (1)

**Milline on saatva õpetaja roll enne õppeprogrammi ja selle ajal?*

**Kuidas peab õpetaja õpilased ette valmistama - millised on osalejate vajalikud eelteadmised ja varustus?*

**Mida selga panna, kaasa võtta: ilmastikule vastav riietus, jook, võileib jms.*

**Mida mitte kaasa võtta (kergesti purunevad esemed, mängud vms.).*

**Millal ja kuidas küsitakse õpetajalt tagasisidet kogu õppeprogrammi kvaliteedi kohta.*

HINDAMISKRITEERIUMID:

1.7. On loetletud vajalik varustus (kummikud, kirjutusvahendid, võileivad vms), mida õpilased õppekäigul vajavad.

5.2. Programmi pakkuja täpsemad ootused saatvale õpetajale tema rolli ja panuse osas enne õppeprogrammi ja selle ajal.

5.3. Kuidas keskus teeb lasteaiaga/kooliga koostööd. Millal ja kuidas küsitakse programmi tellinud õpetajalt tagasisidet kogu õppeprogrammi kvaliteedi kohta.

11. Juhis õpetajale (2)

- **Selge juhise õpetajale võimaldab hästi valmistuda, et programmi läbiviimine oleks tulemuslik:**
 - tutvustada õpilastele teemat, meelde tuletada vajalikud baasteadmised
 - anda selged juhised riietuse ja kaasvõetava varustuse osas nii õpilastele kui lapsevanematele
 - teeb selgeks oma rolli programmi toimumise eel, ajal ja pärast programmi
 - teab tagasiside andmise viisi
 - teeb programmi käigus tähelepanekuid tagasisideks
 - oskab teha soovitusi toidu kaasavõtmiseks, sh planeerida jäätmete (pakendite jms) minimeerimist, et õpilased kogeksid keskkonnahoidlikku käitumist grupina.

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 1.7. On loetletud vajalik varustus (kummikud, kirjutusvahendid, võileivad vms), mida õpilased õppekäigul vajavad.
- 5.2. Programmi pakkuja täpsemad ootused saatvale õpetajale tema rolli ja panuse osas enne õppeprogrammi ja selle ajal.
- 5.3. Kuidas keskus teeb lasteaiaga/kooliga koostööd. Millal ja kuidas küsitakse programmi tellinud õpetajalt tagasisidet kogu õppeprogrammi kvaliteedi kohta.

11. Juhis õpetajale (3)

Tähelepanekuid, kui juhis puudub või õpetaja ei pööra sellele tähelepanu:

- Õpilased ja õpetaja ei tea mis neid ees ootab programmile jõudes.
- Koolis ei ole õpilased eelnevalt teemaga tutvunud.
- Õpilastel on seljas mittesobiv rietus ja jalanõud, lapsevanemad on hiljem rahulolematud.
- Kui õpetaja ei tea oma rolli, siis ta võib selle ise võtta (läheb jalutama, suhtleb valjuhäälselt kaasatunud kolleegiga, on kaasjuhendaja, dikteerib tegevusi jms).
- Kui õpetaja ei osale programmis, siis ei saa:
 - anda programmile objektiivset tagasisidet
 - rakendada programmis õpitut õpilaste edasises õppetöös.

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 1.7. On loetletud vajalik varustus (kummikud, kirjutusvahendid, võileivad vms), mida õpilased õppekäigul vajavad.
- 5.2. Programmi pakkuja täpsemad ootused saatvale õpetajale tema rolli ja panuse osas enne õppeprogrammi ja selle ajal.
- 5.3. Kuidas keskus teeb lasteaiaga/kooliga koostööd. Millal ja kuidas küsitakse programmi tellinud õpetajalt tagasisidet kogu õppeprogrammi kvaliteedi kohta.

12. Märksõnad

Lisa kuni viis õppeprogrammiga seotud teemat, millele põhiliselt keskendutakse.

- **Märkida vaid need märksõnad, millel on otsene seos eesmärkidega** (mida kindlasti ära õpitakse)
- Märksõnu ei saa olla liiga palju (soovituslik kuni viis)

Näide: Teema: Elurikkus niidul (II kooliaste)

- Eesmärk: tunneb liike ja nendevahelisi seoseid
- Märgitud märksõnad: linnud, loomad, maastikud, taimed

Eesmärgist tulenevalt võiks olla selles vanuserühmas märksõnadeks: elukooslus, toiduahel. Maastikku ilmselt ei käsitleta sedavõrd, et võiks olla eraldi märksõnana. Linnud jätakski ära, sest sisalduvad juba märksõnas loomad (kui neile ei pühendata eriti palju tähelepanu).

- 3.1. Peamised sisuteemad moodustavad terviku ja tagavad eesmärkide saavutamise;
- 2.1. Programmi lõpuks saavutatavad õpitulemused: teadmised, oskused, hoiakud vastavalt sihtrühmale;
- 2.3. Seosed jätkusuutliku arengu teemaga, käsitletakse seostatult loodus-, kultuuri-, sotsiaalset ja majanduslikku keskkonda.

13. Programmi kestus

Olemas palju valikuid

➤ Programmi kestus oleneb:

- sihtgrupi vanusest
- teema avamise põhjalikkusest
- kasutatavast metoodikast

Looduskeskustes kaaluda, kas liiga lühikese programmi puhul (näiteks 1-1,5 tundi), on aeg piisavalt sisukas, et koolipäev ära jätta ja bussiga edasi tagasi sõita (keskkonnamõju ja programmist saadava kasuteguri suhe)

HINDAMISKRITEERIUM:

1.4. Programmi ajaline

kestus ja sobiv
toimumise aeg/ajastus;

14. Grupi suurus

Kui soovid grupi suuruse osas täpsustusi teha, siis kirjuta Lisainfo lahtrisse.

- Oluline märkida grupi maksimaalne suurus, mida üks juhendaja suudab hallata.
- Kui grupi suuruseks on märgitud 32 või 36 õpilast, tekib küsitavus õpilaste kaasamise osas.

15. Toimumise aeg

kevad, suvi, sügis, talv, aastaringselt

- Toimumise aeg aastaajaliselt oluline.
- Näiteks programmi söödavatest marjadest on mõistlik teha vaid sügisel.

HINDAMISKRITEERIUM:

1.3. Programmi sihtrühm: kooliaste, osalejate vanus, õppekeel, soovitatav grupi suurus;

HINDAMISKRITEERIUM:

1.4. Programmi ajaline kestus ja sobiv toimumise aeg/ajastus;

17. Lisainfo (1)

**Vajadusel märkida õppekeskkonna eripärad (raja pikkus, laudtee, künklik maastik vms), turvalisus ja selle tagamine jms.*

**Kas programm sobib/ei sobi erivajadustega õpilastele, ratastooliga ehk liikumispuudega ja nägemis-, kuulmis-või vaimupuudega osalejatele.*

**Kas on võimalik pakkuda kaht juhendajat või poolele klassile teist tegevust, kui grupp on suurem.*

**Kas programmi aja sisse on planeeritud aeg söögipausiks, vajadusel info toitlustuse maksumuse kohta.*

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 1.6. Õppekeskkonna eripärad (kitsad trepid, laudtee, hakkpuidurada, künklik maastik, soine ala vms)
- 4.1. Õppekeskkond ja selle eripära toetab eesmärkides kirjeldatud tulemuste saavutamist ja on selleks vajalik;
- 4.2. Õppekeskkond on turvaline ja ohutuse tagamiseks vajalikud meetmed on üldiselt kirjeldatud.
- 4.3. Teave erivajadustega õpilaste võimaluste või võimaluste puudumise kohta õppeprogrammis osalemiseks; kas on vajalikud eelnevad kokkulepped.

17. Lisainfo (2)

Võimalus kirjeldada õppekeskkonna olulisi detaile.

- **Programm looduses:** raja iseloom, raja pikkus, pinnas, reljeef, kas ringikujuline rada või ühest punktist teise.
- **Programm siseruumides:** kas õppeklass on I või II korrusel, missugused on trepid, lift, invavõimalused, vahetusjalanõude vajadus jne.
- **Kuidas õppekeskkond toetab programmi teemat siseruumides:** ekspositsioon, labor, spetsiaalset teemat toetav õppeklass, kogud jne.
- **Erivajadusega osalejate võimalused** osalemiseks või nende võimaluste puudumine. Eelkokkuleppe vajadus igasuguste erivajadustega laste osalemisel, et programmi kohandada või lihtsalt olla teadlik teatud diagnoosiga laste osalemisest.
- Teavitada, kui on võimalik korraga vastu võtta **mitu gruppi**.

HINDAMISKRITEERIUMID:

- 1.6. Õppekeskkonna eripärad (kitsad trepid, laudtee, hakkpuidurada, künklik maastik, soine ala vms)
- 4.1. Õppekeskkond ja selle eripära toetab eesmärkides kirjeldatud tulemuste saavutamist ja on selleks vajalik;
- 4.2. Õppekeskkond on turvaline ja ohutuse tagamiseks vajalikud meetmed on üldiselt kirjeldatud.
- 4.3. Teave erivajadustega õpilaste võimaluste või võimaluste puudumise kohta õppeprogrammis osalemiseks; kas on vajalikud eelnevad kokkulepped.

18. Läbiviimise koht

(kool, keskus, õppe- või matkarada)

Läbiviimise koht looduses toetab teemakäsitlust

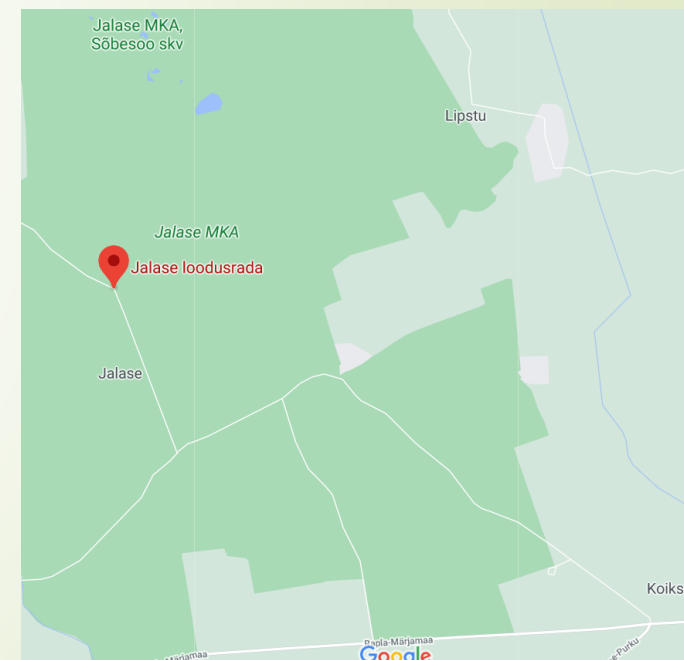
- Nimetada võimalikult täpselt matkaraja nimetus ja selle pikkus (võib lisada lingi raja infost). See ei välista lisainfo lahtris raja iseloomustamist.
- Kui programm toimub keskuse juures pargis või rohealal või lähedal metsatukas, siis kindlasti seda täpsustada. Raske on aru saada läbiviimise kohast, kui teemaks on metsakooslused ja toimumise kohaks on pandud ainult keskuse nimetus.

Läbiviimise koht koolis võimaldab teemakäsitlust

HINDAMISKRITEERIUM:

1.5. Õppeprogrammi läbiviimise koht (keskuses, koolis, matkarajal); matkaraja pikkus;

Püsiva läbiviimise koha saab kaardile kanda

19. Programmi läbiviija

Juhendaja tutvustusele võib viidata keskuse kodulehel vm.

- Oluline märkida konkreetne juhendaja või võimalikud juhendajad.
- Nime juurde võiks lisada lingi täpsemate andmete asukohast, nt keskuse kodulehel.
- SOOVITUSLIK Juhendajate kohta võiks olla info esmaabi andmise suutlikkuse kohta: kehtiv koolitus, esmaabivahendid seljakotis jne.

HINDAMISKRITEERIUM:

5.1. Programmi läbiviija(te) nimed, hariduslik taust, kompetentsus ja kogemused selle programmi kontekstis;

20. Keel

Eesti/vene/inglise

HINDAMISKRITEERIUM:

1.3. Programmi sihtrühm: kooliaste, osalejate vanus, õppekeel, soovitatav grupi suurus;

21. Õppeprogrammi lingid ja failid

Võimalus lisada õppeprogrammi kohta lisamaterjali lingina ja kuni 50MB faili.

22. Medal

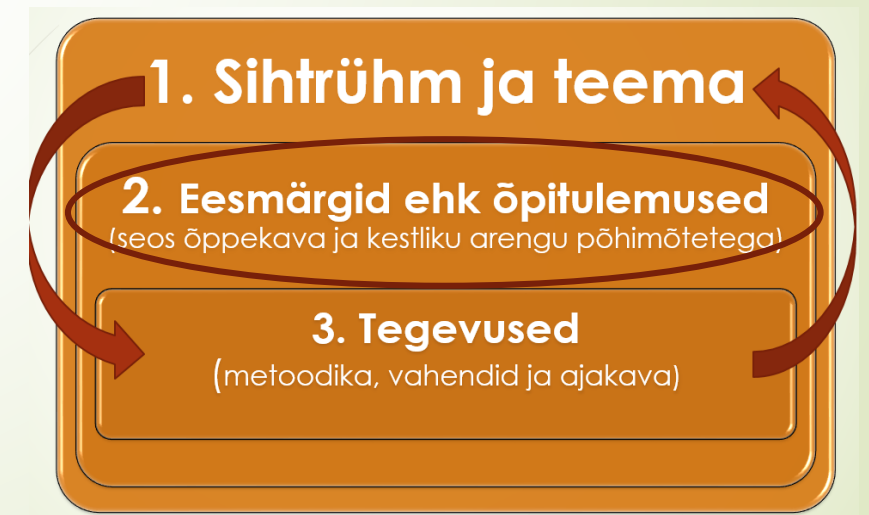
On/ei ole

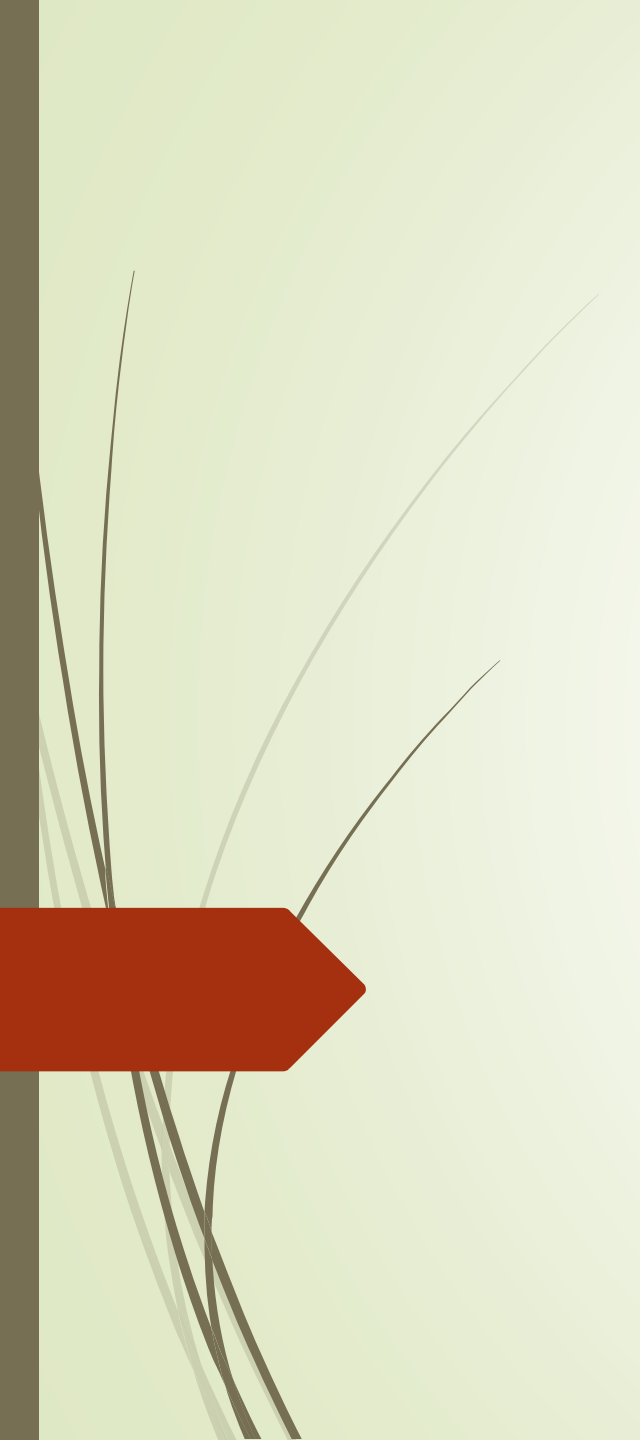
23. Praegune olek

Avaldatud/avaldamata

Loe enne avaldamist kõik üle,

- kontrolli, et seosed oleksid selged
- eemalda kordused.

**Head programmide planeerimist
sisestamist ja
elluviimist!**